

တၢ်န့ၣ်မိၢ်ပၢ်ကျဲၤ ဆူ ALT ELPA ပှၤကိၣ်ဖိ တၢ်ဟံၣ်ဖျါတဖၣ်အအိၣ်

လၢတန့ၣ်အံၤ ALT ELPA တၢ်ဟံၣ်ဖျါအပူၤ ယဖိဖံးမၤတၢ်မၤလၢအလီၤဘၣ်အိၣ်လဲၣ်

ဖဲန့ၣ်ဆံး ဒီးစဲးဝဲ တၢ်သမံသမိၤ အဲကလံးကျိၣ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် လၢတၢ်ဟံၣ်ခၢၣ်စး (Alternate English Language Proficiency Assessment (Alt ELPA)) ဝံၤအလီၤခံ, အဝဲကဒီးန့ၣ် ကိၣ်ဖိ နီၣ်တကၤ လံာ်ဟံၣ်ဖျါ (Individual Student Report (ISR)) ယုၣ်ဒီး တၢ်ဆၢတံာ်လီၤတၢ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တမံၤ ဒီး တၢ်ဟ့ၣ်အမးနီၣ်ထီၣ်လၢ တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤလၢ နီၣ်ဂံၢ် သၢကလုာ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်န့ၣ်ကျဲအံၤ ကတဲဒုးန့ၣ်ပၢ် တၢ်ဆၢတံာ်လီၤတၢ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် ဒီး တၢ်ဟ့ၣ်အမးနီၣ်ထီၣ်လၢ တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤလၢ နီၣ်ဂံၢ် အဂ့ၢ်ဒီး ကဟ့ၣ်ထီၣ် တၢ်န့ၣ်လီၤ ဘၣ်ဃးဒီး ကျိၣ်တၢ်ကတိၤ တၢ်ဆီၣ်ထွဲ အကလုာ်လၢ န့ၣ်ကလိၣ်ဘၣ်အီၤ လၢဆူညါတန့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆၢတံာ်လီၤတၢ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်

တလၢလၢလံာ်အံၤ ကတဲဒုးန့ၣ်ပၢ် ကယံၤ အဲကလံးကျိၣ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် အပတီၢ်တဖၣ်—တၢ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဆၢတံာ်လီၤတၢ် န့ၣ်ဖိ အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်အမးအံၤ ဒီးသန့ၣ်ထီၣ်အသးလၢ တၢ်ဟ့ၣ်အမးနီၣ်ထီၣ် လၢအပၣ်ယုၣ်တၢ်ကိးမံၤ, တၢ်တဲဒုးန့ၣ်ပၢ်အီၤလၢ လံာ်အံၤ, ဒီးန့ၣ်ဖိ အမးပတီၢ် အပတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆၢတံာ်လီၤတၢ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်

တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် - ပှၤကိၣ်ဖိတဖၣ် ဒုးန့ၣ် အဲကလံးကျိၣ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် အပတီၢ် လၢအဖျါထီၣ်လၢ ELP လၢတၢ်ဟံၣ်ခၢၣ်စး အပတီၢ်တဖၣ်အပူၤ ဒီးတၢ်အံၤ ဒုးန့ၣ်လီၤပၣ်ယုၣ်အီၤလၢ တၢ်မၤလိအတီၤ တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ် လၢအဘၣ်လိာ်ဒီး မးပတီၢ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါအီၤ ဖဲတၢ်မၤလိလံာ်ဒိၣ်လဲၣ်ထီၣ် အပတီၢ်တဖၣ် လၢတၢ်ဟံၣ်ခၢၣ်စး အပူၤ သ့ဝဲလၢအအိၣ်ဒီး တၢ်ဟံၣ်နီၣ်လၢ တၢ်ဒုးန့ၣ်လီၤပၣ်ယုၣ်တၢ်အဂီၢ် ကအိၣ်ထဲ ဆံးကိာ်ဖိမိၤ န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤဘၣ်တၢ်န့ၣ်ဖျါအီၤလၢ Alt ELPA အပူၤ ဒီဖျါ တၢ်ထီၣ်ဘး ပတီၢ် 3 မ့တမ့ၢ် ထီၣ်န့ၣ်အန့ၣ် လၢကျိၣ်ကျဲလဲၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တူၤ သ့ဘၣ်ဂ့ၤဂ့ၤလၢ Alt ELPA အပူၤန့ၣ်, ပှၤကိၣ်ဖိတဖၣ် ကဘၣ် တၢ်ကွၢ်ဆိကမိၣ်ထံဆးၤအီၤလၢ တၢ်နီၤဖးက့ၤအကလုာ်အဆၢ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လဲၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ် - ပှၤကိၣ်ဖိတဖၣ် ဒုးန့ၣ် အဲကလံးကျိၣ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် အပတီၢ် လၢအဖျါထီၣ်လၢ ELP လၢတၢ်ဟံၣ်ခၢၣ်စး အပတီၢ်တဖၣ်အပူၤ ဒီးတၢ်အံၤ ဒုးန့ၣ်လီၤပၣ်ယုၣ်အီၤလၢ တၢ်မၤလိအတီၤ တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ် လၢအဘၣ်လိာ်ဒီး မးပတီၢ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါအီၤ ဖဲတၢ်မၤလိလံာ်ဒိၣ်လဲၣ်ထီၣ် အပတီၢ်တဖၣ် လၢတၢ်ဟံၣ်ခၢၣ်စး အပူၤ သ့ဝဲလၢအအိၣ်ဒီး တၢ်ဟံၣ်နီၣ်လၢ တၢ်ဒုးန့ၣ်လီၤပၣ်ယုၣ်တၢ်အဂီၢ် တအါတစ့ၤဘၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤဘၣ်တၢ်န့ၣ်ဖျါအီၤလၢ Alt ELPA အပူၤ ဒီဖျါ တၢ်ထီၣ်ဘး ပတီၢ် 1 မ့တမ့ၢ် ဖျါန့ၣ် အပတီၢ် 3 လၢကျိၣ်ကျဲလဲၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ပှၤကိၣ်ဖိတဖၣ် အမး အတၢ်လဲၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ် လၢ Alt ELPA အပူၤန့ၣ် ကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲဒီးတၢ်ယုၣ်ထၢ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ အတၢ်ဆီၣ်ထွဲ လၢအဆၢတတံာ်ဘၣ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

စးထီၣ်ဖျါထီၣ် - ပှၤကိၣ်ဖိတဖၣ် ဒုးန့ၣ် အဲကလံးကျိၣ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် အပတီၢ် လၢအဖျါထီၣ်လၢ ELP လၢတၢ်ဟံၣ်ခၢၣ်စး အပတီၢ်တဖၣ်အပူၤ ဒီးတၢ်အံၤ ဒုးန့ၣ်လီၤပၣ်ယုၣ်အီၤလၢ တၢ်မၤလိအတီၤ တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ် လၢအဘၣ်လိာ်ဒီး မးပတီၢ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါအီၤ ဖဲတၢ်မၤလိလံာ်ဒိၣ်လဲၣ်ထီၣ် အပတီၢ်တဖၣ် လၢတၢ်ဟံၣ်ခၢၣ်စး အပူၤ သ့ဝဲလၢအအိၣ်ဒီး တၢ်ဟံၣ်နီၣ်အိၣ်ဝဲ လီၤလီၤဆီဆီလၢ တၢ်ဒုးန့ၣ်လီၤပၣ်ယုၣ်တၢ်အဂီၢ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤဘၣ်တၢ်န့ၣ်ဖျါအီၤလၢ Alt ELPA အပူၤ ဒီဖျါ တၢ်ထီၣ်ဘး ပတီၢ် 1 လၢကျိၣ်ကျဲလဲၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ပှၤကိၣ်ဖိတဖၣ် အမး အတၢ်စးထီၣ်ဖျါထီၣ် လၢ Alt ELPA အပူၤန့ၣ် ကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲဒီးတၢ်ယုၣ်ထၢ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ အတၢ်ဆီၣ်ထွဲ လၢအဆၢတတံာ်ဘၣ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်အမးနီၣ်ထီၣ် လၢအပၣ်ယုၣ်တၢ်ကိးမံၤ တၢ်ဟ့ၣ်အမးနီၣ်ထီၣ် လၢအပၣ်ယုၣ်တၢ်ကိးမံၤ

တၢ်ဟ့ၣ်အမး နီၣ်ဂံၢ် 3 ဖျါအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒုးဟံၣ်ဖျါအီၤ ဒီးသန့ၣ်ထီၣ်အသးလၢ န့ၣ်ဆံးအံၤ မၤလိမၤဒီးတၢ်တၢ်ကိးမံၤကိးမံၤကိးမံၤကိးမံၤလၢ Alt ELPA အပူၤ ဂ့ၤဝဲထဲလဲၣ် အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးဟံၣ်ဖျါအကျါ ကပၣ်ယုၣ်ဒီး တၢ်မၤလိမၤဒီးတၢ် အစၢတဖၣ် လၢတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢ်အဘၣ်ကဝီၤ လွံၤမံၤအပူၤ ခဲလၢာ်(တၢ်ကတိၤ, တၢ်ကွဲး, တၢ်ဒိကန့ၣ်, တၢ်ဖး)န့ၣ်လီၤ. န့ၣ်ဆံး မ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ပျဲပူၤဖျဲးအီၤလၢ တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢ်အဘၣ်ကဝီၤ တမံၤအယံ,

တၢ်ဟ့ၣ်အမးနီၣ်ထီၣ် လၢအပၣ်ဃုာ်တၢ်ကိးမံၤန့ၣ် ကဘၣ်တၢ်ဒွးဟ့ၣ်ဖျါအီၤ ဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢ တၢ်အစၢထွးထီၣ်လၢ တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢ်အဘၣ်ကဝီၤလၢ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ နဖိဆံးလၢ ကမၤဝဲ အဖီခိၣ်နီၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်အမးနီၣ်ထီၣ်လၢ တၢ်န့ၣ်ပၢ်ကျိၣ်အတၢ်သိၣ်လိ တၢ်ဟ့ၣ်အမးနီၣ်ထီၣ်လၢ တၢ်န့ၣ်ပၢ်ကျိၣ်အတၢ်သိၣ်လိ- 165

တၢ်ဟ့ၣ်အမးနီၣ်ထီၣ်လၢ တၢ်န့ၣ်ပၢ်ကျိၣ်အတၢ်သိၣ်လိ အံၤတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အီၤသ့ဖဲ ကိၣ်ဖိ နီၣ်တဂၤ လံာ်ဟ့ၣ်ဖျါ အဖီခိၣ် လၢပိာ်ထွဲထီၣ်အသးဒီး တၢ်ဟ့ၣ်အမးနီၣ်ထီၣ် လၢအပၣ်ဃုာ်တၢ်ကိးမံၤ န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်အမးအံၤစ့ၢ်ကိး မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဟ့ၣ်အမး နီၣ်ဂံၢ် 3 ဖျါ န့ၣ်လီၤ. ဒီးသန့ထီၣ်သးလၢ အဝဲသ့ၣ်အတၢ်မၤလိမၤဒီး တၢ်ဒိကန့ၣ် ဒီး တၢ်ဖးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢ် အဘၣ်ကဝီၤ လၢ Alt ELPA အဖီခိၣ် တၢ်အံၤ ဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢ နဖိဆံးအံၤ န့ၣ်ပၢ်ဝဲ အဲကလံးကျိၣ် သ့မ့ၢ်မ့ၢ်နီၣ်ထီၣ်လဲၣ် န့ၣ်လီၤ. နဖိဆံး မ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ပျဲပျဲဖျါအီၤလၢ တၢ်န့ၣ်ပၢ်ကျိၣ်အတၢ်သိၣ်လိ တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢ်အဘၣ်ကဝီၤ တခါဂ့ၢ်တခါဂ့ၢ် အသိ(တၢ်ဒိကန့ၣ် ဒီး တၢ်ဖး), တၢ်ဟ့ၣ်အမးန့ၣ် ကဘၣ်တၢ်ဒွးဟ့ၣ်ဖျါအီၤလၢ တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢ်အဘၣ်ကဝီၤလၢ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ နဖိဆံးလၢ ကမၤဝဲ အဖီခိၣ်နီၣ်လီၤ.

တၢ်အစၢထွးထီၣ်တဖၣ်အံၤ ကဘၣ်တၢ်စူးကျိၣ်အီၤ ဒ်လဲၣ်

တၢ်အစၢထွးထီၣ်တဖၣ်အံၤ ကဘၣ်တၢ်စူးကျိၣ်အီၤ, ဃုာ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်အဂၤ, လၢကမၤစၢၤ သရၣ်သရၣ်မ့ၢ်တဖၣ် လၢကသ့ၣ်ညါဟ့ၣ်ပနီၣ် ပုၤကိၣ်ဖိတဖၣ်လၢ အလိၣ်ဘၣ် တၢ်မၤစၢၤဆီၣ်ထွဲဆူညါ လၢကျိၣ်တၢ်ကတိၤ အဘၣ်ကဝီၤ တမံၤစ့ၢ်စ့ၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ကျိၣ်ကျဲဒီး တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢ်အဘၣ်ကဝီၤ တၢ်ဟ့ၣ်အမးတဖၣ်လၢ ကိၣ်ဖိတဂၤဘၣ်တဂၤအဂီၢ်န့ၣ် ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကဒုးသ့ၣ်ညါ ကိၣ်ဖိအတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါ အဘၣ်ကဝီၤဒီး ဘၣ်ကဝီၤလၢ အဝဲကလိၣ်ဘၣ် တၢ်ဆီၣ်ထွဲ/တၢ်န့ၣ်လိ ဆူညါ ဒီးဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကဟ့ၣ်ထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ် အဂၤတဖၣ် လၢတၢ်ကန့ၣ်လီၤ တၢ်န့ၣ်လိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ် ကဘၣ်တၢ်စူးကျိၣ်အီၤစ့ၢ်ကိးလၢ တၢ်ကထီၣ်တယာ် ကိၣ်တဖၣ်ဒီး ကိၣ်အတၢ်မၤအကျိၣ်အကျဲတဖၣ် မၤစၢၤဝဲဒၣ် ပုၤမၤလိမၤဒီးအဲကလံးကျိၣ်တဖၣ်လၢ အအိၣ်ဒီး တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢ် အက့ၢ်အဂီၢ်တၢ်ဂံၢ်စၢၤတၢ်စၢၤ ကဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်မ့ၢ်လၢကွၢ်စိလၢ အထီ ဂ့ၢ်ဘၣ်ဘၣ် ထဲလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကျိၣ်ကျဲ/တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢ်အဘၣ်ကဝီၤ တၢ်ဟ့ၣ်အမးနီၣ်ထီၣ်တဖၣ်

လံာ်တၢ်ဖျါလၢလံာ်အံၤ ဟံလီၤတၢ်ဂ့ၢ်အတက့ၢ် လၢ ကယံၤ တၢ်မၤလိမၤဒီး အပတီၢ်တမံၤလၢလၢန့ၣ် အခိပညီအိၣ်ဒ်လဲၣ် ဒ်နဖိထီၣ်ဘးဝဲဒၣ် တၢ်မ့ၢ်လၢကွၢ်စိတဖၣ်လၢ မးပတီၢ်ဒီး တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢ်အဘၣ်ကဝီၤ(တၢ်ဒိကန့ၣ်, တၢ်ဖး, တၢ်ကတိၤ, တၢ်ကွဲး)အဂီၢ် မ့ၢ်မ့ၢ်နီၣ်ထီၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်အမးတဖၣ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ဖျါထီၣ်အီၤစ့ၢ်ကိး ဒ်ကျိၣ်ကျဲတမံၤအသိး(တၢ်ဒုးဟးထီၣ်လၢထးခိၣ်= တၢ်ကတိၤဒီး တၢ်ကွဲး, တၢ်သ့တူၢ်လိာ်ဒိကန့ၣ်တၢ်= တၢ်ဒိကန့ၣ်ဒီး တၢ်ဖး) တၢ်မၤလိမၤဒီး အပတီၢ် တၢ်ဟ့ၣ်ဖျါ တဲဒုးန့ၣ်ပၢ် ကျိၣ်ကျဲဒီး တၢ်မၤလိမၤဒီး ကိးမံၤဒီး လၢတၢ်မ့ၢ်လၢအီၤလၢ နဖိဆံးအအိၣ် ဒီးသန့ထီၣ်သးလၢ တၢ်အစၢထွးထီၣ်တဖၣ်လၢ Alt ELPA အဖီခိၣ်နီၣ်လီၤ.

တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ်အဘၢၣ်ကဝီၤ လွံၤမံၤအကျါ တမံၤဘၣ်တမံၤအပူၤ၊ အိၣ်ဝဲဒၣ်ဒီး တၢ်မၤလိမၤဒီး အပတီၢ် လွံၤမံၤန့ၣ်လီၤ levels (1-4).

- 1 တၢ်စးထီၣ်သီ ပတီၢ် 2 အိၣ်ဖဲတၢ်ဂံၢ်ထံး ဒီးလဲၤထီၣ်စိဘၢၣ်စၢၤ 3 ကတီၢ်ဆိ တၢ်လဲၤထီၣ်စိ 4 တၢ်လဲၤ ထီၣ်စိ

ကျါကျဲ/တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ်အဘၢၣ်ကဝီၤ	တၢ်ဟ့ၣ်အမး နီၣ်ထီၣ်	ကိုမိတၢ်မၤလိမၤဒီးတၢ်	တၢ်မၤလိမၤဒီး အပတီၢ် တၢ်ဟံၣ်ဖျါ
1. ကျါကျဲ- တၢ်ဒုးဟးထီၣ်လၢထးခိၣ် (တၢ်ကတီၢ်ဒီး တၢ်ကွဲး)	40	4	တၢ်ဒုးဟးထီၣ်လၢထးခိၣ် အပတီၢ် 4: တၢ်ဒုးဟးထီၣ်လၢထးခိၣ် အကျါကျဲ ထီၣ်တယၢ် တၢ်မၤလိမၤဒီး အဲကလံးကျိၣ် လၢတၢ်ကတီၢ်ဒီး တၢ်ကွဲးအပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤကျဲမိတဖၣ်လၢ အပတီၢ် 4 ဒုးန့ၣ်ဟံၣ်ဖျါဝဲ တၢ်ဒုးဟးထီၣ်လၢထးခိၣ် တၢ်မၤလိမၤဒီး လၢအဖျါထီၣ်လၢ ELP လၢတၢ်ဟံၣ်ခါၣ်စး အပတီၢ်တဖၣ်အပူၤ ဒီးတၢ်အံၤ ဒုးန့ၣ်လီၤပၣ်ယုၣ်အီၤလၢ တၢ်မၤလိမၤဒီး တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤတဖၣ် လၢအဘၢၣ်လိာ်ဒီး မးပတီၢ် လၢအဘၢၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါအီၤ ဖဲတၢ်မၤလိမၤဒီးလိာ်ဒိၣ်လီၤထီၣ် အပတီၢ်တဖၣ် လၢတၢ်ဟံၣ်ခါၣ်စး အပူၤ သ့ဝဲအလၢအပူၤန့ၣ်လီၤ.
1a. တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ်အဘၢၣ်ကဝီၤ- တၢ်ကတီၢ်	50	4	ပုၤကျဲမိတဖၣ်လၢ အပတီၢ် 4 လၢတလိာ်ဘၣ် တၢ်အံးကွၢ်ပၤဆၢ, တၢ်ဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်, ဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤန့ၣ် မၤဝဲသ့- <ul style="list-style-type: none"> • တၢ်စးကတီၢ် တၢ်ဟံၣ်ဖျါ ဗုၣ်ကီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါ(အဒိ, ဟံၣ်ဖိဃီမိအဂ့ၢ်ဒီး လံာ်တၢ်တဲမးထီၣ် အခိၣ်တီတဖၣ်, တၢ်တဲပူတဖၣ်, တၢ်လဲၤခီဖျါတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် မူးပွဲတဖၣ်အဂ့ၢ်) • တၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ဟီၢ် တဆံးတက့ၢ်လၢ အဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်အခိၣ်တီ မ့တမ့ၢ် တၢ်တဲပူတယုၢ် လၢအသ့ၣ်ညါညီၣ်န့ၢ်ဒီး အသးဖဲအါန့ၢ်တၢ်အဂၤ • တၢ်စူးကါ တၢ်မၤအါထီၣ် တၢ်ကတီၢ်အဖျါတဖၣ်, တၢ်ကတီၢ်အသိၣ်တဖၣ်, တၢ်ဟ့ၣ်ဂဲၤမၤဖျါထီၣ်တဖၣ်, ဒီး တၢ်န့ၣ်စုန့ၣ်ခိၣ်တဖၣ် အနီၣ်ဂံၢ် လၢအကြးအဘၢၣ်ဝဲဒီး တၢ်ရဲလိာ်ဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်မၤလိမၤဒီးလိာ်ဒိၣ်လီၤထီၣ် အတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်အဂီၢ်(အဒိ, လၢတလိာ်ဒိၣ်လိာ်ကွဲးအဖျါ, လၢတၢ်မၤလိမၤဒီးပုၤ) • တၢ်န့ၣ်လီၤပၣ်ယုၢ်လၢ ကတီၢ်ဖျါ တၢ်တဲမံၤသကိးအပူၤ
1b. တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ်အဘၢၣ်ကဝီၤ- တၢ်ကွဲး	70	4	ပုၤကျဲမိတဖၣ်လၢ အပတီၢ် 4 လၢတလိာ်ဘၣ် တၢ်အံးကွၢ်ပၤဆၢ, တၢ်ဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်, ဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤန့ၣ် မၤဝဲသ့- <ul style="list-style-type: none"> • တၢ်ကွဲး လံာ်တၢ်ဂ့ၢ်မိာ်ပုၤ လၢအဘၢၣ်ဃးဒီး လံာ်တၢ်ဂ့ၢ်မိာ်ပုၤတဖၣ်, တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီတဖၣ်, တၢ်လဲၤခီဖျါတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် မူးပွဲတဖၣ် လၢအသ့ၣ်ညါညီၣ်န့ၢ်ဝဲတဖၣ် အဂ့ၢ် • တၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ဟီၢ် တဆံးတက့ၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး လၢ အဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါ လၢအဘၢၣ်ဃးဒီး တၢ်ဂ့ၢ်လၢအသ့ၣ်ညါညီၣ်န့ၢ်ဝဲဒီး လံာ်တၢ်တဲမးထီၣ် အခိၣ်တီတဖၣ်အဂ့ၢ် • တၢ်စူးကါ တၢ်မၤအါထီၣ် တၢ်ကတီၢ်အဖျါတဖၣ်, တၢ်ကတီၢ်အသိၣ်တဖၣ်, တၢ်ဟ့ၣ်ဂဲၤမၤဖျါထီၣ်တဖၣ်, ဒီး တၢ်န့ၣ်စုန့ၣ်ခိၣ်တဖၣ် အနီၣ်ဂံၢ် လၢအကြးအဘၢၣ်ဝဲဒီး တၢ်ရဲလိာ်ဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်မၤလိမၤဒီးလိာ်ဒိၣ်လီၤထီၣ် အတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်အဂီၢ်(အဒိ, လၢတလိာ်ဒိၣ်လိာ်ကွဲးအဖျါ, လၢတၢ်မၤလိမၤဒီးပုၤ) • သံကွဲးဒီး စံးဆၢ တၢ်သံကွဲးညီၣ်မိတဖၣ် လၢကခီလဲ တၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါအဂီၢ်, မ့တမ့ၢ် ဒံသး ကဟံၣ်ဖျါဂ့ၢ်ထီၣ် အတၢ်န့ၢ်ပၢ်အဂီၢ်
2. တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ်အဘၢၣ်ကဝီၤ- တၢ်သ့တူၤလိာ်ဒိကန့ၣ်တၢ်(တၢ်ဒိကန့ၣ် ဒီးတၢ်မး)	60	4	တၢ်သ့တူၤလိာ်ဒိကန့ၣ်တၢ် အပတီၢ် 4- တၢ်သ့တူၤလိာ်ဒိကန့ၣ်တၢ် အကျါကျဲ ထီၣ်တယၢ်ဝဲဒၣ် တၢ်မၤလိမၤဒီး အဲကလံးကျိၣ် လၢတၢ်ဒိကန့ၣ်ဒီး တၢ်မးအပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤကျဲမိတဖၣ်လၢ အပတီၢ် 4 ဒုးန့ၣ်ဟံၣ်ဖျါဝဲ တၢ်သ့တူၤလိာ်ဒိကန့ၣ်တၢ် တၢ်မၤလိမၤဒီး လၢအဖျါထီၣ်လၢ ELP လၢတၢ်ဟံၣ်ခါၣ်စး အပတီၢ်တဖၣ်အပူၤ ဒီးတၢ်အံၤ ဒုးန့ၣ်လီၤပၣ်ယုၢ်အီၤလၢ တၢ်မၤလိမၤဒီး တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤတဖၣ် လၢအဘၢၣ်လိာ်ဒီး မးပတီၢ် လၢအဘၢၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါအီၤ ဖဲတၢ်မၤလိမၤဒီးလိာ်ဒိၣ်လီၤထီၣ် အပတီၢ်တဖၣ် လၢတၢ်ဟံၣ်ခါၣ်စး အပူၤ သ့ဝဲအလၢအပူၤန့ၣ်လီၤ.
2a. တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ်အဘၢၣ်ကဝီၤ- တၢ်ဒိကန့ၣ်	80	4	ပုၤကျဲမိတဖၣ်လၢ အပတီၢ် 4 အါဒၣ်တၢ်တက့ၢ် ဒုးန့ၣ်ဝဲဒၣ် တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ်ကျိၣ်တၢ်မၤလိသ့ ဒီဖျါ- <ul style="list-style-type: none"> • တၢ်ယုသ့ၣ်ညါ တၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ် မိာ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်မိာ်ပုၤ ဒီဖျါ တၢ်မးလံာ်လၢ အကလုာ်သိၣ်မးဒိၣ်ဒီး တၢ်တဲဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢ ထးခိၣ် • သ့ၣ်ညါဟံၣ်ပနီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတၢ်တနီၤ လၢအဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ တၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ် မိာ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်မိာ်ပုၤ ဒီဖျါတၢ်မးလံာ်လၢ အကလုာ်သိၣ်မးဒိၣ်ဒီး တၢ်တဲဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢ ထးခိၣ် • တဲကဒါက့ၤ တၢ်တဲပူတယုၢ် အကူာ်တဖၣ် ဒီဖျါတၢ်မးလံာ်လၢ အကလုာ်သိၣ်မးဒိၣ်ဒီး တၢ်တဲဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢ ထးခိၣ် • ဆၢတံာ် လံာ်လီၤ ထီရီၤ အနီၣ်ဂံၢ်လၢ အအါထီၣ် အခီပညီဒီး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါ အဂ့ၢ်လီၤတၢ် တၢ်ကတီၢ်အဖျါတဖၣ် အခီပညီဒီး တၢ်ဟ့ၣ်ဂဲၤမၤဖျါထီၣ် အတၢ်မၤအါထီၣ်နီၣ်ဂံၢ် ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဂ့ၢ်အခိၣ်တီတဖၣ်, တၢ်လဲၤခီဖျါတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် မူးပွဲတဖၣ်အဂ့ၢ်
2b. တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ်အဘၢၣ်ကဝီၤ- တၢ်မး	90	4	ပုၤကျဲမိတဖၣ်လၢ အပတီၢ် 4 အါဒၣ်တၢ်တက့ၢ် ဒုးန့ၣ်ဝဲဒၣ် တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ်ကျိၣ်တၢ်မၤလိသ့ ဒီဖျါ- <ul style="list-style-type: none"> • တၢ်ယုသ့ၣ်ညါ တၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ် မိာ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်မိာ်ပုၤ လၢလံာ်တၢ်ကွဲး ပတီၢ်မ့ၢ်တဖၣ်အပူၤ • သ့ၣ်ညါဟံၣ်ပနီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတၢ်တနီၤ လၢအဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ တၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ် မိာ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်မိာ်ပုၤ လၢလံာ်တၢ်ကွဲး ပတီၢ်မ့ၢ်တဖၣ်အပူၤ • တဲကဒါက့ၤ တၢ်တဲပူတယုၢ် အကူာ်တဖၣ် လၢလံာ်တၢ်ကွဲးပတီၢ်မ့ၢ်တဖၣ် အပူၤ • ဆၢတံာ် လံာ်လီၤ ထီရီၤ အခီပညီဒီး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါ အဂ့ၢ်လီၤတၢ် တၢ်ကတီၢ်အဖျါတဖၣ် အခီပညီဒီး တၢ်ဟ့ၣ်ဂဲၤမၤဖျါထီၣ် အတၢ်မၤအါထီၣ်နီၣ်ဂံၢ် လၢ လံာ်တၢ်ကွဲးတဖၣ်အပူၤ လၢအဘၢၣ်ဃးဒီး တၢ်ဂ့ၢ်အခိၣ်တီတဖၣ်, တၢ်လဲၤခီဖျါတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် မူးပွဲတဖၣ်အဂ့ၢ်

ဒိမ်ပံင်တဂါအသိး၊ နစူးကါနဲ တံင်မကွါ အစါတဖၣ်
 လါကကတိတၢ်ပိၣ်တံင်ဒီး နဖိ အသရၣ်သရၣ်မုၣ်(တဖၣ်) ဘၣ်ဃးဒီး
 တံင်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ ဆူညါလါ တံင်ကလိၣ်ဘၣ်အီၤဖဲ တံင်မၤလိအတီၤပူၤဒီး
 လါဟံၣ်လါဃီန့ၣ်လီၤ.

**တံင်တဖၣ်အံၤ မ့ၢ်တံင်သံကွါတနီၤလါ တံင်ဟ့ၣ်ကူၣ်အီၤလါ နကသံကွါအီၤအဂီၢ်ဖဲ
 နကတိတၢ်ပိၣ် တံင်အစါတဖၣ် ဃုၣ်ဒီး နဖိဆံး အသရၣ်သရၣ်မုၣ်(တဖၣ်)အခါန့ၣ်လီၤ-**

- ယဖိမၤဝဲတံင်သ့ဂ့ၤဂ့ၤ မ့ၢ်မ့ၢ်နီၢ်နီၢ် လါတံင်လီၢ်မတၤလဲၣ်, ဒီး အဝဲသ့ၣ်လိၣ်ဘၣ် တံင်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်လါ တံင်လီၢ်မတၤလဲၣ်
- လါကမၤစၢၤ တံင်မၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် ယဖိအတံင်ဂံၢ်စၢ်ဘါစၢ် အဘၣ်ကဝီၤ(တဖၣ်)အဂီၢ် လါတံင်မၤလိအပူၤ တံင်မၤဝံၤ မနုၤတဖၣ်သ့လဲၣ်
- ဘၣ်ကဝီၤတဖၣ်လါ ယဖိအံၤ ဘူးထီၣ်လါ ကဟံၣ်ဖျါထီၣ်အတံင်သ့တံင်ဘၣ်နီၢ်နီၢ်အပူၤ တံင်မၤမနုၤကသ့ဝဲ လါကကဲထီၣ် တံင်တၢ်အကြၢးအဘၣ်လါ ယဖိအဂီၢ်လဲၣ်
- လါဟံၣ်လါဃီ ယမၤမနုၤကသ့ဝဲ လါကမၤစၢၤဆိၣ်ထွဲ ယဖိအတံင်မၤလိမၤဒီး ကျိၣ်တံင်ကတိၤလဲၣ်
- ယဖိအံၤ ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ် ဆူညါကွၢ်ကွၢ်လီၤန့ၣ် ယသ့ၣ်ညါလီၤတံင် ကသ့ဒဲလဲၣ်